СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 9. Джерзі Сити, Н. Дж., пятниця, 13-го січня 1939. No. 9. Jersey City, N. J., Friday, January 13, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1018. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

УРЯД ДАЛІ БОРЕТЬСЯ ЗА ПОВНУ СУМУ НА БЕЗРОБІТТЯ

ВАШИНҐТОН. — Представники адміністрації в конґресі внесли поновно проект президента Рузвелта, щоб на біжучий фіскальний рік призначити повну суму, 875 міліонів долярів, на безробіття, а не обтинати цеї суми на 150 міліонів, як це зробила конґресова комісія. Передбачають, що це поновне внесення уряду викличе завзяту боротьбу в конґресі і виявить, наскільки політика уряду має симпатії, а наскільки неприхильности.

ГОПКІНС ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ПОМИЛКИ.

ВАШИНҐТОН. — На спеціяльнім переслуханні перед сенатською комісією новоіменований секретар торговлі, Гопкінс, що донедавна був головним директором „Доблю Пі Ей", сказав, що він справді виголосив кілька політичних промов, у яких захвалював теперішню адміністрацію і тим поповнив помилку. Бо він на становищі головного директора „Доблю Пі Ей" не повинен був аґітувати ні за кого, тому, щоб своїм аґітуванням не змушувати безробітних голосувати на тих людей, яких вони могли вважати невідповідними. Зате Гопкінс рішучо заперечив твердження кількох журналістів, начебто він десь сказав, що теперішній уряд буде „оподатковувати й оподатковувати, витрачувати й витрачувати, та вибирати й вибирати".

ХОЧУТЬ ЗАБОРОНИТИ „ДОБЛЮ ПІ ЕЙ" БРАТИ УЧАСТЬ У ПОЛІТИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Перед конґресом внесено законопроект, на основі якого всім відповідальним урядникам і директорам „Доблю Пі Ей" булоб заборонено брати активну участь у політиці. Водночас конґресова комісія відкинула законопроект, на основі якого всі урядники „Доблю Пі Ей" малиб стати сталими федеральними урядниками. Останнє рішення конґресова комісія оправдувала тим, що вона не хоче допустити до того, щоб „Доблю Пі Ей" набирало якогось характеру сталости, бо воно фактично є тимчасовою інституцією, заведеною на час безробіття.

СУДОВІ БЕЗПОРЯДКИ В БРУКЛИНІ.

НЮ ЙОРК. — Надзвичайний прокуратор Еймен, призначений для розслідів судових відносин у Бруклині, розкрив ще одну річ, що погано свідчить про місцеве судівництво. Він розкрив, що багато людей, які служили при ріжних нагодах як присяжні судді, мали за собою кримінальний рекорд. Трапляłося таке, що на лаві присяжних суддів сиділи бувші злочинці й означували вину чи невинність інших злочинців, з якими вони були добре познайомлені. Еймен звелів девятьох таких „суддів" арештувати.

БУДЖЕТ НЮЙОРСЬКОГО СТЕЙТУ НЕ БУДЕ ЗРІВНОВАЖЕНИЙ.

ОЛБАНІ. — Хоч ґубернатор Лімен заповідав, що буджет нюйорського стейту буде зрівноважений і приходи покриють усі видатки, то тепер показується, що воно не виглядає так рожево. Приходи з податків змаліли. Також оживлення в бизнесі, на якім Лімен рахував зрівноважити буджет, показалося не таке велике, як він сподівався. Супроти цього нюйорський стейт цей фінкальний рік правдоподібно закінчить недобором, а також адміністрація правдоподібно наложить більші податки на людей.

ЯК ПРАЦЮЮТЬ ЖИДІВСЬКІ СУДИ.

НЮ ЙОРК. — На річнім засіданні федерації жидівських добродійних орґанізацій виявлено, що жиди в Америці мають свої власні суди, до яких входить 150 ріжних правників, учених, рабінів і бизнесменів. Ті суди полагодили впродовж минулого року 652 судові справи, з якими жиди зверталисъ до них, замісць до американських судів.

ДОМАГАЮТЬСЯ СКОРИХ ЛІТАКІВ.

ДІТРОЙТ. — Перед членами клюбу моторових інжинірів ґен. Арнолд, командант летунського корпусу Америки, дав відчит і в ньому говорив, що американські інжиніри мусять будувати літаки величезної скорости, від 400 до 500 миль на годину. Бо тільки літаки великої скорости будуть надаватись у майбутній війні до акції.

ЗАЧИТУЮТЬСЯ КНИЖКОЮ ГІТЛЄРА.

НЮ ЙОРК. — Нюйорські бібліотеки подали до відома, що в останніх часах книжка Гітлєра „Майн Кампф" є у великому попиті. Деякі бібліотеки мусіли замовити по 50 примірників, бо не могли її настарчити читачам. Читають її завзято також жиди.

НА ВУЛИЦІ ЗАСТРІЛИВ ҐРАБІЖНИКА.

НЮ ЙОРК. — Минулої середи ранком на Таймс Сквері поліцай застрілив ґрабіжника, що ограбив прохожого Олександра Орлова і хотів утікати. Коли поліцай хотів його притримати, ґрабіжник сягнув по свій револьвер. Поліцай тоді вистрілив і положив його трупом.

ЗНОВУ ПРИЯТЕЛІ.

Політичні ріжниці, як видно, не перешкоджають президентові Рузвелтові й віцепрезидентові Ґарнерові бути добрими приятелями на бенкеті в День Джексона.

ЗАТОНУВ ПОЛЬСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „ТЧЕВ".

У данціґському порті затонув корабель „Польської Плавби", „Тчев", поемности 1,020 тон. Катастрофа наступила підчас вантаження корабля. Підчас катастрофи згинув 1 механік. Причину випадку устійнить розправа перед морським судом у Данціґу.

ЗА УЧАСТЬ У ЗБІГОВИЩІ, ЩО КИНУЛОСЯ НА ПОСТЕРУНКОВОГО.

Окружний суд у Коломиї судив шість жінок з Березова Нижного, всі по назвищі Ґеники. Акт обвинувачення закидав їм участь у збіговищі, що кинулося на постерункового. Разом з іншими жінками обвинувачені мочили коноплі й білля в потоці. Постерунковий намагався перешкодити цьому. Згадані жінки не повинувалися. На поміч постерунковому прибули з поліційної станиці інші постерункові. Тоді вже юрба коло 200 жінок кинулася боронити права мочення конопель. Суд засудив обвинувачених на кари від 6 до 9 місяців вязниці.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ПАСЕРБИЦІ.

У Перемишлі відбудеться процес проти Анни Шпаківської з Голодівки коло Судової Вишні, обвинуваченої за вбивство пасербиці, спаралізованої в руках і ногах. Одної ночі пасербиця щезла, а по кількох днях ріка Вишня викинула її мертве тіло. Арештована Шпаківська боронилася тим, що пасербиця сама позбавилася життя.

НОВІ ДОСЛІДИ СТРАТОСФЕРИ.

Большевицькі летуни Фомін і Польсухін перелетіли стратостратом з Москви до стратосфери. Бальон осягнув висоту 9,000 м. і перебував на цій висоті 20 хвилин. По чотирьох годинах перелету бальон осів знову в Москві. На висоті 9,000 м. температура мала 45 ступнів нижче зера.

НОВИЙ „ДОМ ЛЮДОВИ".

У Вишгородку на Волині поляки збудували новий „дом людови", в якому знайшла приміщення бурса для дітей польських кольоністів, які доїжджають до місцевої школи.

ТЕРМІТИ ПОЖЕРЛИ ДІТЕЙ.

В долішньому Єгипті терміти знищили зовсім село Барсік. За кільканацять хвилин вони пожерли двоє малих дітей, з яких залишилися тільки білі кістяки без сліду крови й мяса. Всяка поміч була безуспішна. Населення села втікало в переполосі, бороняючись перед термітами запаленими головнями. Власті вислали на місце катастрофи рятункову експедицію.

ВИЙМАВ З ЛИСТІВ ДОЛЯРИ.

Суд у Перемишлі засудив на півтора року вязниці й утрату прав на два роки сільського листоноша Антона Вікенгайзера, який з доручуваних собою листів з Америки систематично виймав долярові посилки. Івана Куля, який один раз дав йому поміч, засудили на пів року арешту з припиненням виконання кари. Вікенгайзер був листоношом щойно два місяці, а вже спроневірив кількадесять долярів.

„МИ І СВІТ".

Під такою назвою появилось у Львові перше число ілюстрованого місячного журналу, що має у програмі такі ділянки: ілюстрація, мистецтво, фільма, мода. В першому числі за грудень м. р., крім актуальних ілюстрацій з політичного й мистецького життя, з мистецтва, театру і фільми, знаходимо один нарис, репортаж, початок повісти і гумор. Число — 16 сторін великої вісімки і понад 40 ілюстрацій — робить гарне враження. „Ми і Світ" видає й редаґує Мирон Левицький. Адреса „Ми і Світ" така: Львів, ул. Павлинів 40.

ЗАСУД БУВШОГО ПОСЛА О. ВОЛКОВА.

Перед городським судом у Сарнах станув парох місцевої православної парохії, о. Волків, бувший посол до варшавського сойму. Йому закидали те, що відчитав з церковної проповідальниці сконфіскований адміністраційними властями пастирський лист православної консисторії, виданий у звязку з виконанням закону про перенятгя державою поунійних дібр. Волкова засудили на місяць арешту й 100 зл. гривни за публичну зневагу польської державної адміністрації.

ПЕС ВИКОПАВ МЕРТВЕ ТІЛО ЧОЛОВІКА.

Ще перед роком 18-літній О. Солтис з Лісових Камянок-Боброїдів (Жовківщина), в дорозі зо Львова до дому загинув. При собі мав він більшу готівку. Тепер пес вигребав на фільварку в Заріччю людську щоку. Слідство довело до того, що віднайшли мертве тіло О. Солтиса. Секція трупа ствердила у нутрощах тіла револьверову кулю. Отже Солтис упав жертвою вбивства на ґрабіжницькому тлі.

ПЕРЕЧИН ЗДАВ БЛИСКУЧЕ ІСПИТ.

Яке значіння для нашого державного життя має національна свідомість і здисциплінована орґанізація, кермована добрим та енерґійним проводом, показав наглядно Перечин у важких для Підкарпаття хвилинах. Найближчий до Ужгороду Перечин зрозумів умить, що і як має робити при евакуації Ужгороду. Перечинські провідники: староста Качала, секретар І. Деха й І. Романченко зорґанізували з молоді роти для допомоги в евакуації державних і національно-культурних установ з Ужгороду. Завдяки цим ротам і підводам, які доставив Перечин, удалось вивести і зберегти для Підкарпаття велике і дуже цінне майно. М. і. перечинськими возами вивезено майно Головного Товариства „Просвіта"; перечинці допомогли вивезти ввесь науковий відділ ужгородської міської бібліотеки, майно „Краєвого Освітнього Союзу" й українську бібліотеку ужгородської державної ґімназії. Перечин з найбільшою гостинністю дав приміщення евакуованим установам та їхнє майно розділив по маґазинах.

Перечин відразу подбав про лад і порядок у себе. Всяку ворожу аґітацію спаралізовано енерґійно. Жандармерія разом з місцевим поготівлям виконує зразково охоронну службу. Перечин забезпечений харчами і всяким крамом. Населення готовиться з ентузіязмом до розбудови громади. Староста її запевняє, що до року громада подбає про будинки для державних і культурних установ, які матимуть там свій осідок. Перечин бажає задержати у себе державну ґімназію, яку він вивіз з Ужгороду. Проф. д-р Панькевич доклав усіх зусиль, щоб навчання в ґімназії почалось якнайскорше. — (Нова Свобода).

МАДЯРСЬКІ БАНДИ ДАЛІ НЕПОКОЯТЬ КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

ХУСТ. — Американські кореспонденти подають, що уряд Карпатської України оголосив комунікат, у якім подає, що мадярська ватага з 60 до 80 осіб, переважно зодягнених по військовому, напала на територію Карпатської України. Перейшла вона границю під охороною стрілянини з мадярського боку і кинула яких 40 ґранат на пограничну чехословацьку патрулю. Комунікат стверджує, що це вже четвертий з черги того роду випадок впродовж цього тижня. Останній наступ мадярської ватаги відбувся біля Мукачева.

НОВІ РАНЕНІ.

ПРАГА. — Урядово подають, що в боротьбі між мадярськими і чехословацькими жовнірами, яка відбулася 10. січня, були ранені два чехословацькі вояки. Вина за ту боротьбу спадає на мадярських провокаторів-терористів.

МСТЯТЬСЯ!

БРАТИСЛАВА (Словаччина). — Переслідувані й биті мадярами словаки, що втекли із словацьких земель, що їх загарбала Мадярщина, влаштували протимадярську демонстрацію, підчас якої знищили дім мадярського місцевого часопису.

ОБВИНУВАЧУЮТЬ СІЧОВИКІВ.

БУДАПЕШТ. — Мадярський комунікат стверджує, що біля Мукачева далі треває стрілянина. Каже, що вину за те поносять чехословацькі жовніри, а зокрема члени Карпатської Січи, яких тепер є повно на границі між Мадярщиною і Карпатською Україною.

СКЛИКУЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ.

БЕРЛІН. — Наступного понеділка і вівтірка відбудеться нарада між німецьким міністром заграничних справ, Рібентропом, і ґрафом Чакі, таким же міністром Мадярщини. Будуть обговорювати криваві події на границі між Карпатською Україною і Мадярщиною, як також те напруження, яке існує між Словаччиною і Мадярщиною.

АРМІЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

БЕРЛІН. — Подають, що Німеччина є за те, щоб Карпатська Україна мала свою власну, самостійну армію і себе сама обороняла. В Німеччині панує думка, що неспокої біля Мукачева є спровоковані Мадярщиною.

ЧИ ТРЕБА „НАТИСКАТИ"?

ПРАГА. — Протинімецькі кола пускають вісті, що Німеччина „натискає" на д-ра Волошина, преміера Карпатської України, щоб він приймав до державної служби більше число іміґрантів з Великої України.

СОВЄТИ ПРОТИ ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ.

ПРАГА. — Совєтський посол заявив міністрові заграничних справ Чехословаччини, що ще далі існує договір про „приязні відносини" між С.С.С.Р. і Чехословаччиною. Тому Чехословаччина не повинна толєрувати акції, зверненої проти розірвання Совєтів, а такою саме є акція в справі створення Великої України.

СОВЄТИ ПРОТИ ПОПОВА.

ПРАГА. — Совєти запротестували урядово проти діяльности ґенерала Попова, нововибраного отамана донських козаків, що живуть поза межами С.С.С.Р., себто на іміґрації. Ґен. Попов задумує скликати в Празі зїзд представників усіх орґанізацій донських козаків. На зїзді мала би бути виготовлена програма, яка обєднувалаб усі ті орґанізації для спільної боротьби з большевиками. Ґен. Попов вважає, що большевизм є найбільшим ворогом Росії. І його треба знищити в першу чергу. Тому він є за наступ проти Совєтів. Він вірить, що потім уже Росія „зговориться" з Україною. Совєти незадоволені з цеї акції й тому протестують.

Не всі одної думки.

Велика частина донських козаків готова піти за ґен. Поповом. Але є багато таких, що держаться цеї лінії, яку визнає тепер ґен. Денікін, котрий каже, що Совєти це для москалів „батьківщина". І тому не можна „русскому" йти проти Совєтів.

А ЧИ САМІ ПОСТУПАЮТЬ ІНАКШЕ?

ВАРШАВА. — У відплату за вандальські польські напади на українські інституції, склепи, варстати і помешкання в Галичині українські демонстрати в Севлюші, в Карпатській Україні, побили шиби в польськім консуляті. Тепер Польська Аґенція Телеґрафічна подає, що польське посольство в Празі проти цього побиття шиб запротестувало в міністерстві заграничних справ Чехословаччини, а водночас зажадало „сатисфакції". І то як від уряду Чехословаччини, так ще окремо й від уряду Карпатської України. І зазначило, що не задоволиться, як ця вимога буде сповнена тільки частинно.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

"ВІЙНА НА ВЕСНУ"

На тайному переслуханні перед сенатським комітетом для заграничних справ, що засідає вкупі з таким комітетом палати послів, ставали з тайними рапортами амбасадори Злучених Держав у таких важних центрах світової політики, як у Лондоні й Парижі. Рапорти подано на суґестію президента Рузвелта, а ціллю рапортування, мовляв, було дати певні інформації цьому тілу, в заграничних справах найбільше впливовій установі. Які це були рапорти, докладно не відомо. Одначе дещо з тих тайних рапортів уже вийшло на денне світло завдяки зручним допитам ґазетярів. Зчасом вийде наверх усе так, що певно покажеться зовсім зайвим узагалі робити з таких річей тайни.

З того, що досі вийшло наверх, часописи мали враження, що, на думку американських амбасадорів, в Европі заноситься з весною на війну.

Цю проґнозу хтось там доказував передовсім нині вже старою, але все ще не доказаною вісткою про наміри Гітлера посунути німецькі впливи на схід Европи, щоб добитися до пшеничних піль України. Ці виводи підтверджувано рапортом про величезну силу воєнних літаків, котру набудувала вже Німеччина й котру ще далі збільшує. Повітряна сила малаб доказувати спеціяльно наміри Німеччини на сході Европи, де нема добрих доріг, залізничих і автових.

Хтось інший доказував певність війни на весну зовсім інакше. Мовляв, війна прийде не з боку Гітлера, а з боку Мусолінія. Казали, що Мусоліні почуває тепер велику заздрість за великі територіяльні здобутки Гітлера. Він хоче дорівняти Гітлерові в територіяльних здобутках і тому виступає так аґресивно супроти Франції. Мусоліні не розуміє, чому він не мав би добитися збільшення території Італії, коли добився Гітлер збільшення посілостей Німеччини. Він розуміє, що коли Франція не боронила Гітлерові забрати Чехословаччину, то вона не буде боронити й Мусолінієві забрати Туніс.

На думку американських політиків, Мусоліні помиляється саме в тій точці. Англія і Франція не боронили Гітлерові забрати Чехословаччину, бо Гітлерова аґресія була звернена властиво проти малої держави, Чехословаччини. Коли Мусоліні звернеться проти Франції, він буде мати до діла з великою державою й тут уже мусить прийти до війни.

Що справді говорено на цьому тайному засіданні, поправді не відомо. Ще менше можна знати, чи справді справа мається так, як нібито говорили на тайному засіданні, мовляв, поінформовані амбасадори. Може вони справді так говорили, але помилялись. Одначе з усіх донесень з Европи й цілої ситуації в світі можна припустити, що можливість війни цієї весни є багато більша, ніж вона була минулої весни. Це ще не значить, що вона буде. Що її небезпека більша, в це мабуть годі сумніватися.

З праці „Обєднання"

(Звіт д-ра Луки Мишуги, секретаря „Обєднання Українських Орґанізацій" в Америці, зложений на річних нарадах Виконного Комітету, які відбулися 24. грудня 1938 р. в Джерзі Сіті, Н. Дж.).

(Докінчення)

Рідний Край.

Майже все, що входить в обсяг діяльности „Обєднання", є звязане з Рідним Краєм. Те, що ми проголошуємо, що минулого року „Обєднання" вислало на Рідний Край **$26,599.64,** а за 16 літ існування „Обєднання" **$332,500.60,** означає тільки те, що українці в Америці ще й грошево підпомагали всі ті наші народні установи в краю і на европейській іміґрації, що закріплюють своєю працею наш національний стан та збільшують розгін нації і її революційне напруження, таке потрібне до остаточного визволення України. Та ми моглиб тут в Америці зробити ще більше. Ми навіть повинні бути готові зробити щось більше, якщо цього вимагатиме потреба хвилі, а здається, що така хвиля вже близько. Це навіть було властивою причиною, чому поручено мені з боку У. Н. Союзу й „Обєднання" виїхати до Европи. Йшло про те, щоби порозумітися щодо способів, якими можнаб зрушити українську справу на міжнароднім полі. Нам треба було напевно знати, яка акція з нашого боку булаб дійсно доцільною, дійсно корисною й для краю і справи дійсно пожаданою.

Ми виходили з цього заложення, що в будучім світовім конфлікті готов заіснувати **бльок демократичних держав:** Англії, Франції й Злучених Держав. А що наша іміґрація в Америці, а також у Франції, а далі ріжні наші центри, що розголошують нашу справу, готові опинитись у тому бльоку, то річ природня, що добре завчасу зговоритись, кому, що і як треба поступати на випадок европейської війни, чи такої міжнародньої акції, яка булаб звязана з вирішуванням справи України. Ось те й обговорено й знайдено розуміння цеї справи й охоту до співпраці з нами.

Друга справа, яку обговорено, це те, що треба робити в польськім соймі тим українським послам і сенаторам, що хотілиб там добитись лекшої долі для українського народу під польською окупацією. Зазначу, що те, що тепер у польському соймі всенено **проект територіяльної автономії для українських земель під Польщею,** було підготовлюване ще тоді, коли можливо й самій Німеччині не снилося, що вже цього року судетські німці будуть до неї приділені, та що Чехословаччина п е р е с т а н е існувати у своєму давньому виді. Ми вже знали тому нів року, що такий проект повинен бути внесений ще в часі нарад попереднього сойму. Тому саме й з „Обєднання" пішли до Англії меморіяли в справі піднесення квестії автономії в англійськім парляменті, що й сталося на початку літа цього року. Нам ішло про те, щоб довідатись, які пляни має Українська Парляментарна Репрезентація, та представити їй, що льояльне відношення до Польщі українських послів у соймі та їхнє голосування за буджет і за фонди на оборону Польщі довели не тільки до гострішого польського наступу на українське життя в Польщі, але також усунули українську справу з міжнародньої арени і звели її до внутрішньої справи Польщі. Ще підкреслю, що те, що тепер сталося в польському соймі з внесенням проекту автономії й з рішучою поставою у цій справі посла Василя Мудрого, голови Української Парляментарної Репрезентації, було давно підготоване. Без такого виступу українські посли не булиб уже могли показатись на очі нашим людям по селах. А коли мова про „Обєднання", то, як відомо, ми завжди були проти участи у виборах до польського сойму. Ми виправдували участь у виборах тільки в такому випадку, коли би посольська трибуна мала бути вжита на те, щоб демонстраційно виявити з неї дикунства Польщі й те, що український нарід не хоче мати з нею нічого спільного. Те й тепер передано українським провідним людям у краю в імені нашої іміґрації в Америці.

Третя справа, яку треба було обговорити і щодо неї порозумітися, це була **справа польського наступу на українські церкви,** зокрема справа загарбування і нищення українських церков на Холмщині й Волині. Й тут пороблено заходи, щоб дістати повні й провірені матеріяли, які можнаб видати англійською мовою.

Четверта справа відносилась до **Закарпаття.** Ми в „Обєднанні" рішили повести в Америці широку протестаційно-маніфестаційну к а м п а н і ю, звернену проти празького уряду бувшого президента Бенеша за те, що не дає Закарпаттю автономії та рядить Закарпаттям як кольонією, а не автономною країною. Разом з тим рішили ми протестувати і проти мовної баламути. Та щоб не було ніякого в цій справі замішання, треба було в першу чергу порозумітися в Першою Українською Національною Радою на Закарпатті, яка була для нас властивою репрезентанткою нашого народу на Закарпатті. Тому й поїхав я до Ужгороду, щоб там цю оправу представити. Та положення нагло змінилося до цеї міри, що в Ужгороді треба було застановлятись уже над чим іншим: над державністю Закарпаття, себто над **Карпатською Україною.** У звязку з тим треба було виїхати в світ і намагатися ще й з нашого боку представити справжнє бажання Першої Української Національної Ради і поперти його в імені української іміґрації в Америці. Уся та праця, яку ведено з повновластями У. Н. Союзу й „Обєднання", а в імені української іміґрації в Америці, була ведена в порозумінні в Першою Українською Національною Радою, як також і з Проводом Орґанізації Українських Націоналістів. А при кінці ще й разом з першим урядом Карпатської України. Та стверджу ще й на тім місці, що коли існує сьогодні Карпатська Україна, то цілком певно її не булоб, якби в тім критичнім часі, який ми переживали, не станула в її обороні та частина української нації, що ще має сяку-таку змогу виявити свою волю, і не підперла тих наших діячів Закарпаття, що стояли при ідеалі нашої нації. А далі, якщоб і українська іміґрація в Америці не була виявила такої великої оборонної акції, що на неї прийшлося звернути увагу й европейській пресі, і то чи не перший раз в історії, як також і урядам ріжних держав.

Очевидно, що я був в Европі в постійнім контакті з урядом „Обєднання" й У. Н. Союзу і обмінювався ввесь час телеґрафічними інформаціями щодо того, де і якого роду акцію треба вести в Америці й в Европі. Все те мусіло бути полагоджуване дуже скоро, бо час і події летіли. Тому всі ті наші заяви, вияснення чи протести були, як відомо, висилані з „Обєднання" у формі телеґрам до великих держав. Становище „Обєднання" у справі Карпатської України було тотожне зо становищем Першої Української Національної Ради на Закарпатті, яка виходила з заложення, що це вона репрезентує властиву волю населення краю та є за те, що Закарпаття мусить стояти на тім становищі, що воно, а ніхто інший має право рішати про свою долю. А далі, що Закарпаття, якщо далі буде в звязку з чехами і словаками, то тільки у виді трьох самостійних держав трьох окремих народів, що добровільно лучаться в конфедерацію.

Ще зазначу, що коли запало у Відні 2. листопаду 1938 р. рішення, яке дало Мадярщині такі історичні українські міста як Ужгород і Мукачів, то я заложив проти цього протест в імені української іміґрації, який то протест знайшов відгомін і у світовій пресі. Протест вислано до міністерств заграничних справ Німеччини й Італії. В ньому зазначено, що тим рішенням покривджено український нарід. Зокрема підкреслено, що українські репрезентаційні чинники вже не раз заявляли, що український нарід не визнає таких міжнародніх рішень щодо українських земель, які западають без його участи і згоди.

„Обєднання" повело разом з політичною обороною Карпатської України також і акцію фінансової допомоги першому урядові цього краю. Між іншим видано спеціяльну відозву, підписану цілим урядом „Обєднання", якої ціль вияснює заголовок відозви, що звучить: „Піддержмо нарід і владу Карпатської України".

Є ще одна важна справа, яку мені поручено провірити на місці. Є нею **справа бомбового атентату в Ротердамі,** наслідком якого згинув бл. п. полк. Евген Коновалець, голова Проводу Орґанізації Українських Націоналістів. Ця справа була для нас ясна. І її не треба би було провірювати, якби йшло про „Обєднання" й українську іміґрацію. Але треба було це зробити, бо була гетьманська і большевицька аґітація в Америці, яка цю справу представляла інакше. Зазначу, що ті матеріяли, які мені довелося бачити в поліцийних актах, зокрема те, що дісталося до них щойно недавно, переконали комісарів поліції, що цього ганебного й нікчемного вчинку доконав советський аґент Валюх. Тепер є ще нові дані. Бо, як відомо, проголосила анґлійська ґазета відомості про корабель, який Совети вислали з Валюхом, та про телефонічну розмову Валюха з норвезької пристані з пол. Коновальцем у Римі. Ці нові доказі потверджують тільки те, в що вірив український нарід, а саме, що полк. Евген Коновалець згинув на приказ Москви з рук московського чекіста.

Реорґанізація „Обєднання".

При кінці звіту хочу ще зазначити, що всі ми добре розуміємо, що в тих обставинах, у яких нам приходиться вести роботу, не можна виконати того всього, чого вимагає від нас теперішня хвиля, в якій важиться знову доля України. Та за рік відбудеться конґрес „Обєднання" і буде можна делеґатам перевести такі зміни в орґанізації „Обєднання", які посилилиб нашу працю для Рідного Краю. Але треба, щоб ті, що бажалиб собі такої зміни, були активними членами „Обєднання" вже тепер. Це не тяжко, бо треба тільки складати жертви на край і висилати їх через „Обєднання". А можна складати, на які хто хоче народні цілі, бо „Обєднання" ґарантує, що жертви будуть вислані в призначені місця. Але треба жертвувати, бо жертвувати на народні потреби, і то постійно й орґанізовано, як і відчувати потребу визнати авторитет, є в нашому розумінні передумовою усякого дійсного обєднання для справжньої праці для Рідного Краю. Нас повинна обєднати велика програма і велика праця для України. Та заки це станеться, треба обєднуватись уже тепер біля тої скромної, позитивної праці, яка вже ведеться.

Як працюють поляки в тернопільському воєвідстві

„Дзєннік Польскі" помістив на днях репортаж з Тернопільщини пера Владислава Следзінського, який із захопленням описує зріст польського стану посідання в тій частині краю. Він пише м. ін.: Леґенда про активізацію польського господарського життя в Тернопільщині перестане бути леґендою. Останній рік був роком конкретної роботи. Для прикладу наведу розвиток польських господарських станиць: У 1935 році було 569 польських „кулек рольнічих", а два роки пізніше число зросло до 749. Польських крамниць у 1935 р. було 663, тепер є їх 1,467. У Борщівщині в 1935 р. було всього 10 польських крамниць, тепер є їх 75; у Бережанщині було 88, тепер є 184; у Скалатщині було 18, тепер є 176. „Кул ґосподинь вейскіх" є тепер у Тернопільщині 328, читалень Т. Ш. Л. 557, „Кул Звйонзку Стшелецкеґо" 761, „Кул шляхти загородової" 96. З трьох польських кружків купецької підготови — в Тернополі, Теребовлі і Золочеві —, вийшло недавно 140 фахових польських купців. У двох останніх роках 500 осіб з середньою освітою скінчили рільничо-торговельні курси і всі дістали працю. Заробляють від 150 до 250 зл. місячно. Ряди тих людей більшатимуть рік-річно. З передбачених у програмі 40 польських торговельних домів вибудувано вже 12. У них є 150 крамниць. А які будуть можливості, коли повстануть збіжеві шпихлірі, елеватори, млини, маґазини?! — питає захоплений автор репортажу. Далі п. Следзінський наводить розмову з тернопільським воєводою Маліцьким, який сказав м. ін.: „Коли вам десь скажуть, що на терені Тернопільщини ще сьогодні є осередки, які перевищалиб польське населення активністю суспільно-господарського життя, не вірте в це, бо це будуть фрази, уживані навмисно на вивіз..." На доказ сказаного воєвода наводить отсі дані: В будові „Людових Домів" і костелів осягнено рекорд у загальнопольській мірі. Вибудувано 394 „Людові Доми", 6 костелів, 12 каплиць. У будові є ще 145 „Людових Домів", 42 костели і 43 каплиці. Та це ще не все! Поступає також польська національна свідомість. Деякі поляки, пише автор репортажу, які ще донедавна говорили по українськи, вживають тепер своєї рідної (?) мови. В декотрих селах поляки зорґанізували „чуйкі", які мають право накладати грошеві кари на тих поляків, що говорять по українськи.

При кінці п. Следзінський радіє, що тепер нема зовсім переходів з римо-катол. на греко-катол. обряд, зате є доволі часті випадки заміни греко-катол. обряду на обряд римо-катол. І до цього додає, що зміна обряду не має там, мовляв, матеріяльного підложжя (?), а є вислідом природнього розбудження польської національної свідомости.

А всеж і такий стан справи не перешкоджає ще й нині ріжним польським ґазетам писати про „курчене сєн польскеґо стану посядання..." — („Діло").

ГУЦУЛЬСЬКА РЕПУБЛИКА

(Двацятьліття ясінського зриву 1918—1919. р.).

(4)

13. січня 1919. вирушило їх військо, силою 500—600 людей, з Ясіня до Рахова. Частина війська їхала залізницею, узброєною у скорострілі та дві гармати (для яких не мали амуниції), а частина вислала передні стежі та здовж Тиси машерувала до Квасів. Перед тією малою купелевою місцевістю прийшло до перестрілки з мадярськими стежами, висланими з Рахова, одначе мадяри скоро втекли перед жваво наступаючими гуцулами. У Квасах гуцули переночували, а на другий день вибралися далі до Білини. Там прийшло до нової сутички, в якій гуцули наступали так відважно, що частина мадярів кинула зброю, бо вже не могла рятуватися втечею, і піддалася. Було це щось 15 мадярських добровольців, яких гуцули тому тиждень були випустили на волю під умовою, що не будуть більше воювати. Що тим мадярам тепер не пішло добре, можна здогадатися.

Пополудні дійшли гуцули до Устерік. Тут стали обстрілювати їх оборонці Рахова, які закопалися в окопах. Також поїзд, що їхав туди, мусів зупинитися, бо шини були відмонтовані, шлях ушкоджений. Направа шляху забрала кілька годин часу і відбулася між двома неприятельськими відділами, аж до пізна вечором. Гуцули були переконані, що не зможуть здобути мадярських окопів без великих втрат, вислали до мадярів свого парляментаря, а знявши з поїзду гармати, загрозили їм, що їх розстріляють. Мадярські оборонці Устерік не знали, що гуцули не мають амуніції для гармат, тієї погрози злякалися та з вечірнім сумерком покинули тихцем свої становища. Тому, що то були в більшости спіські німецькі кольоністи з Рахова, розбіглися по своїх хатах і на приказ своїх старшин поховали зброю, щоби в відповідну пору могли знову вжити її. А нічну темряву використали на те, що ограбили зовсім харчові й інші склади в Рахові, так, що гуцулам на другий день не впала ніяка добича, крім кількох старих залізничих возів і пересувних льокомотив.

15. січня рано вирушили гуцули до Рахова, зайняли залізничу стацію і головні уряди. Одначе добичі не здобули ніякої. А що про прохарчуваня цього малого військового відділу не були як слід подбали, розбіглася частина вояків, щоби роздобути якихсь харчів. Це, самособою, не причинялося до вдержання дисципліни. Тяжко було зарадити тому, щоб вояки не розбігалися, бо хоч вони були узброєні розмірно добре, не мали одностроїв. „Збігців" було тяжко контролювати, або висилати за ними погоню, бо деякі з них були у гуцульських одягах, інші в старих австрійських військових мундурах, ще інші в залізничих одностроях, а лише то тут то там видно було між ними однострій. Недостача виряду виявилася найліпше в Рахові, де після роззброєння жандармерії обідрані гуцули понадягали вкінці і частини жандармських одностроїв, а на голови жандармські чака, що мальовничу ріжнородність одягу ще збільшило.

Після роззброєння жандармів зайняли залізничу стацію, а комендантом її став Василь Клемпуш, якого обовязком було удержувати телефонічну злуку між ясінською владою і гуцульським військом, яке наступало. Військовим комендантом міста став молодий галицький підпоручник, та він небаром навязав із місцевими жидами та мадярами такі близькі взаємини, що це не подобалося не лише гуцулам, але і його власним землякам. Своє приятелювання з ворогом цей юнак відпокутував після невдачі під Мармороським Сиготом, бо на нього напали в школі та тяжко зранили відломки ручної ґранати, яку йому вкинули до мешкання крізь вікно його власні мадярські приятелі.

Та не випереджуймо подій. В Рахові стали гуцули зараз вербувати добровольців до свого війська. Успіх не був надто великий, бо в місті жили передовсім німецькі кольоністи, які вповні були залежні від мадярської лісової управи, тому держали з мадярами проти гуцулів. До гуцульської народньої ґвардії зголосилося коло 60 місцевих людей. Рішучо на боці гуцулів станув місцевий заступник старости (війта) Попенко, якому віддали економічні справи міста, переводження реквізицій, зброї, засобів і всі подібні справи.

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Г. П., Оліен, Н. Й. — Маєте слушність, коли кажете, що большевики це новітні русифікатори, які при помочі української мови стараються защіпати в українську суспільність московського духа. Маєте також слушність, що серед наших большевиків є чимало спантеличених жертв, про які можна сказати словами поета: „То вже натура така дурна, уперта: в ярмі родивсь, в ярмі хоче вмерти".

І. М., Бруклин, Н. Й. — Т-во „Зоря", від. 69 У. Н. С., зложило на Карпатську Україну $10, а не $5, як було подано.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ.

ЙОНҐСТАВН, О. Товариство Св. Тройці, відділ 261., нове товариство, зложене виключно з молодих людей, вибрало уряд, до котрого ввійшли: Михайло Лодин (2213 Берч Ев.), як предсідник; Іван Лишин як скарбник, а Андрій Дубас як секретар. На зборах бесідники висказувалися з вдячністю про прихильність старших Союзовців для орґанізації молоді. На зборах панувало велике одушевлення й надія на кращий розвій товариства. Бесідники дякували Українському Народному Союзові за його допомогу для розвою спортової ділянки та Григорієві Германові, спортовому директорові, за його цінні уваги й директиви. — Григорій Павлишин, орґанізатор.

З ДНЯ

ЧЕРВОНИЙ ФАШИЗМ.

Гарольд Дені, кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Москви, пише в тому ж часописі з 22 грудня м. р. таке: „В Советах запроваджено систему „робітничих книжечок", які заміщуватимуть повну історію заняття кожного советського робітника з цілию збільшити робітничу дисципліну, зменшити безчинність і в той спосіб збільшити продуктивність та обтяти кошти продукції. Почавши від 15. січня наступного року, кожна державна фабрика і підприємство мусять мати приготовані такі робітничі книжечки для кожного урядовця і фабричного робітника. Кожний робітник мусітиме предложити свою робітничу книжечку, коли шукатиме заняття; а та книжечка в часі його заняття залишатиметься в схову заряду, аж доки робітник знов не відійде. В той спосіб книжечка буде товаришити йому впродовж його цілої робітничої карієри, немов військова книжечка, і без неї він ніде не знайде праці".

ЩО ХОЧЕ ТИМ ОСЯГНУТИ УРЯД?

А далі той сам кореспондент пояснює, чому советський уряд таке запровадив. Він дослівно пише: „Цею системою уряд хоче спинити практику робітників бути відсутніми від праці, а також спинити робітниче кочівництво. Багато робітників вештаються від фабрики до фабрики тому, що довідалися, що десь є кращі умовини праці. Вони ніколи не зупиняються на одним місці так довго, що стати видатними робітниками".

Тепер советський уряд силою хоче накинути робітничу дисципліну і накликає навіть до загострення судових присудів у тій справі. Гарольд Дені далі пише: „Напади на погану робітничу дисципліну займають багато місця в советській пресі. Познака, що навіть суди будуть змушені виявляти менше лагідности супроти робітників, появилась у статті „Правди", написаній суддею московського окружного суду, Н. Сударіковом. „Всі міри мусять бути піднприняті в судових присудах, щоб скріпити робітничу дисципліну", пишеться в тій статті".

ТАК ВИГЛЯДАЄ РОБІТНИЧИЙ „РАЙ".

Так виглядає та „соціялістична батьківщина", яку так захвалюють за границею несовісні большевицькі агенти. Сковали большевики всяку політичну думку, сковали релігійне почуття, відобрали людям майно, а тепер відбирають навіть ту дрібку особистої волі, яку вони мали, коли могли покинути працю в доній фабриці і перейти до іншої. Тепер праця в Советах буде зорганізована на строгий касарняний лад. Кожний працівник матиме пашпорт, на якім зазначено буде, що й де він колинебудь робив; чи добре справувався, чи чимнебудь не провинився супроти влади. Без тої книжечки робітник не зможе покинути одної праці й шукати іншої. Він буде прикований немов залізними кайданами до тої праці, яку накине йому вища влада. Чи любитиме він ту свою працю чи ні; чи здорова вона для нього чи ні; чи добре поплатна, чи лихо, — він не матиме її змінити, коли не захоче згинути з голоду. Цей робітничий пашпорт буде слідкувати за ним мов примара і горе тому, хто матиме пашпорт з лихою опінією про себе! Серед таких відносин не лише зміна праці буде неможлива, але також ніякий страйк, або скарга на заряд. Невільництво буде повне, цілковите, якого рідко подибати в історії старих часів.

ДАЛЬШЕ ВИКОРИСТОВУЮТЬ РОБІТНИКІВ.

Запровадивши ці робітничі пашпорти, Совети тепер починають обтинати робітникам заплати. Ці заплати ніколи не були високі і, як обчисляють економісти, все виносили щонайменше 12 разів менше, ніж американські заробітні плати в часі депресії. Проте советська бюрократична кліка, щоб забезпечити собі вигідне існування і владу, почала їх тепер обтинати.

„Асошіетейд Прес" (у „Ню Йорк Таймсі" з 9 січня ц. р.) доносить таке: „Советська Росія зажадала нині більше праці, а менше платні від своїх промислових робітників. Віктор Львов зарядив 25% збільшення продукції, заки робітник зможе одержати свою нормальну плату. Він також зарядив на 14% обнижку плат за працю від штуки". Так пише кореспондент одного з найповажніших американських пресових бюр і додає: „Нині московська радіова стація надавала державний розпорядок, на основі якого буде усунений з праці кожний робітник, що спізниться до праці 20 минут".

Ось так большевицькі деспоти сковали робітників і ввесь нарід. А злочинні большевицькі агенти за границею захвалюють цю советську тюрму!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ ДАТИ ЛЕМКІВЩИНИ!

Гром. Фортуна порушив у „Свободі" дуже важну справу. Ми віримо, що недалекий час, коли будуть визначувані українські границі. І тут не треба забувати, що за Сяном є лемки. Коли Польща зажадала від Чехословаччини своїх кільканадесять тисяч поляків, то ми не можемо залишити в Польщі й наших лемків, яких є понад чверть міліона. Ми, українці з Лемківщини, не такі то слабі тут в Америці. Є нас тут багато. Маємо і свою Організацію Оборони Лемківщини, що має 47 відділів. І нам треба сказати тепер своє рішуче слово в справі Лемківщини, бо нам дуже лежить на серці доля нашої Батьківщини.

Теодор Копка, Ню Йорк, зігл

Теодор Копка,
Ню Йорк, Н. Й.

В ІМЕНІ ТИХ ЛЕМКІВ, ЩО ГИНУЛИ ЗА УКРАЇНУ.

З великою увагою перечитав я в „Свободі" голос гром. Фортуни з Елизабету. Той поклик „Не дати Лемківщини" нагадує мені хвилини перед 20 роками, коли то сизі вірли з Лемківщини пішли за Сян боротися за Україну. В імені тих, що полягли за нашу дорогу Батьківщину, кличу до всіх наших провідників: Сян не є границя між Україною і Польщею! Там за Сяном є наша дорога Лемківщина! Не даймо її!

Олекса Роман,
стрілець У. Г. А.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ОЛІЕН, Н. Й. На річних зборах Тов. „Запорозька Січ", від. 363., дня 11. грудня вибрано новий уряд на 1939. рік, а то: О. Іванців, предс.; С. Васьків, заст.; Г. Піскальний, секр.; М. Лучишин, заст.; Д. Базів, кас.; контр. комісія: І. Скробач і Д. Міщанець; опікуни хорих: Т. Челядин і І. Скробач (ст.). Позамісцеві члени мають в кожній справі вдаватися до секретаря на одресу: Гавриїл Піскальний, 930 Brook St., Olean, N. Y.

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ТА

ВСЕГО НАЙЛУЧШОГО

всім моїм Приятелям, Товаришам шкільним, по званню та зброї, знайомим, краянам та симпатикам, де вони тільки тепер перебувають, пересилаю з дороги по Канаді

МИХАЙЛО

ГОЛИНСЬКИЙ

оперовий артист

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Ювилей „Просвіти".

Старанням Центрального Комітету спільно зо всіма українськими організаціями відбувся в нашій громаді 11-го грудня 1938 р. в салі У. Н. Дому 70-літній „Ювилей Просвіти". Свято відкрив і проводив аж до кінця, голова К. Піддубчишин. Він коротко, але зворушливою промовою згадав про заслуги матерньої „Просвіти", яка по довших роках своєї мозольної праці зуміла виховати своїх синів і дочок, та показала і дальше показує всьому українському народові конкретний шлях до життя і знання, та до здобуття незалежности. В програму входили отсі точки: п. О. Ревюк виголосив святочний реферат українською мовою, а п. В. Вагнер по англійськи. Хор ім. Лисенка під проводом п. В. Гели відспівав багато пісень. Струнна орхестра п. І. Криськова відіграла кілька гарних композицій. Деклямували панни: А. Мазур і Ірина Кусень. Соло на піяні відіграла добре знана піяністка панна Ольга Дмитрів.

Щоб не забирати багато місця в часописі списуванням усіх програмових точок зокрема та їх вислідом, думаю, що вистарчить сказати одним словом, що програма сама собою випала надзвичайно гарно. Але, що до наших українських громадян, то сміло можу зазначити, що в день ювилею майже всі спали твердим сном, бо на салі видно було малу горстку свідомих українців, а це ті самі, що все приходять до У. Н. Дому на всякі імпрези. Фактом є те, що подавляюча більшість українського громадянства в нашій громаді зігнорувала ювилей „Просвіти". Чи це не сором для цивілізованого народу? Слід зазначити, що збірка на салі була така, що годі про це згадувати. Однак уряд Центрального Комітету зо своєї каси призначив $25 для „Просвіти" у Львові. А з Листопадового Свята $50 інвалідам. Гроші вислано через Обєднання.

М. Мелниченко,
секр. Центр. Комітету.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Дня 6-го листопаду заходом Української Центральної Ради міста Нюарку відбулося в нас Листопадове Свято. І хоч в нашій громаді є ще такий звичай, що святкується по три Листопадові Свята, то таки був гарний успіх і повна галя людей. Свято відкрив голова п. Петро Ковальчук короткою, але змістовною промовою. Першу частину музичної програми виконав хор української пресвитерської церкви, під проводом проф. Юрія Кириченка, котрий чарував присутніх своїм мистецьким виконанням кількох пісень, особливо „Діброви" укладу Д. Котка. Потім наступила промова о. д-ра Клодницького, в котрій він представив значіння тих змін, які зайшли на рідних землях, а в першу чергу в Карпатській Україні. Своєю промовою бесідник так підніс настрій слухачів, що коли при кінці промови дав поклик до зложення жертв на поміч карпатським братам, присутні зложили та деклярували $350, хоч збірка не була плянована ані заповіджена і багато людей не були на це приготовані.

Другу частину програми виконав хор укр. православної церкви під диригентурою п. Йосифа Букати. Точки хорові були бездоганні, а особливо миле враження робили дуети та деклямації малих дітей, вміло вишколених п. Букатою. Другий бесідник, проповідник пресвитерської церкви п. Куман, підкреслював ті звірства, яких допускаються окупанти на наших землях.

Укр. Ц. Рада веде далі акцію допомоги Карпатській Україні і на ту ціль скликає віче на 22. січня. В минулім році Ц. Р. влаштувала кілька підприємств, з котрих чистий дохід вислала на народні цілі в більшості через „Обєднання". А саме: концерт Сокіл-Рудницьких, загальний прихід $442; 27-го березня Шевченківський концерт, 12-го червня академію в память бл. п. Е. Коновальця, 29 липня пікнік і вище згадане Листопадове Свято.

Крім цього Ц. Р. кооперувала в усіх доокохличних націоналістичних рухах і брала участь у протестах, вічах та маніфестаціях. При цій нагоді хочемо звернути увагу тих товариств, котрих делегати не приходять точно на збори, щоби на біжучий рік вибирали людей охочих до праці, бо тільки тоді могти будемо працювати для спільного добра українського загалу.

На згаданім Листопадовім Святі зложили жертви: Прокіп Сосніцький $25; православна церква $20; по $10: Йосиф Буката, Максим Мельник; по $5: Укр. Січові Стрільці, Т-во Матерей і Дочок, Ст. Чомак, о. д-р В. Клодницький, Т. Боднар, В. Ткач, Сестр. св. Покрови, Т-во ім. М. Грушевського, від. 110 У. Н. Помочи, від. 23 Червоного Хреста ОДВУ, Т-во св. Вознесення, Укр. Прогресивний Клюб з Ірвінгтону, П. Крупницький, П. Долинний, І. Тарнавський, Б. Бучак, М. Соколовський; по $3: П. Кицко, П. Грицишин; по $2: П. Соколовський, І. Бутин, Соня Варніцька, К. Бучак, М. Яворський, І. Ухман, Т. Рудий, С. Бучак; по $1: С. Воробець, М. Воробець, Ю. Мохнач, Д. Іваськів, С. Бутковський, Н. Легкий, пані Співак, пані Малецька, пані Набойчик, пані Дворник, Г. Ковадло, І. Мудровський, Ольга Кобрин, М. Павлусь, Д. Доля, Климович, пані Гринкевич, пані Мельник, Марія Мельник, Наконечний, Анна Бубній, пані Гавриляк, І. Жухович, П. Урбанський, Ольга Онищук, Г. Манківський, Снігур, І. Височанський, І. Соколовський, Угринович, Явдошин, В. Коритко, пані Доля, І. Пасічник, Й. Куйбіда, М. Верещак, пані Верещак, Н. Корж, Марійка Ковадло, Г. Відземок, Я. Шишковський, Оля Юрів, Жухович, панна Марків. П. Іван Штогрин свою жертву в сумі $100, котру деклярував на святі, вислав просто до Обєднання.

О. Онищук,
за Пресову Комісію.

НА ВІДЧИТИ ДО АМЕРИКИ.

На відчити до Америки приїхав Ян Масарик, син першого президента Чехословаччини. Він був донедавна представником Чехословаччини в Англії, але зрікся того становища, коли в Чехословаччині настала переміна.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

На Карпатську Україну.

Замісць святочних бажань з нагоди Різдва Христового гром. Іван Матковський з дружиною переслали через Обєднання $10 з призначенням на поміч Карпатській Україні.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

З нагоди Листопадового Свята відправлено в місцевій укр. прав. церкві св. Димитрія богослуження і на ньому переведено збірку на Карпатську Україну. Збірка принесла $11, які вислано через Обєднання.

О. І. Гундяк.

ІСТОН, ПА.

На Карпатську Україну.

На річних зборах Т-ва ім. Богдана Хмельницького, від. 137 У. Н. С., члени ухвалили вислати з каси відділу $10 на Карпатську Україну. Гроші вислано через Обєднання на призначену ціль.

С. Колодруб.

КОПЛЕЙ, ПА.

На Карпатську Україну.

Т-во св. Николая, від. 124 У. Н. Союзу, ухвалило з каси $5 на Карпатську Україну. Гроші вислано через Обєднання.

О. Бала.

ОЛИФАНТ, ПА.

На Карпатську Україну.

Братство св. Кирила і Методія, від. 86 У. Н. С., на зборах 18. грудня 1938 ухвалило з каси $10 на Карпатську Україну. Гроші вислано через Обєднання.

П. Саламаха.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

Дня 16. грудня 1938 відбулися збори братства св. Івана Хрестителя, від. 199 У. Р. С. На них зложили на Карпатську Україну по $1: А. Полянський, А. Кемпа; Ю. Картичак 50 ц.; решта дрібними. Разом $4.05, які вислано через Обєднання.

А. Кемпа.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

Т-во „Українська Січ", від. 170 У. Н. С., відбуло 2 січня ц. р. свої річні збори. По зборах на закінчення старого року члени згаданого відділу влаштували собі спільну забаву. При добірній перекусці і щирій гутірці приявні не забули про Карпатську Україну і зложили на її потреби $11. Гроші ці передано члениці У. Н. Союзу та члениці У. Червоного Хреста і їх залучено до загальної збірки, що виносила $125. Гроші розділено: $20 на оплату пересилки шмаття в Карпатську Україну і $105 на поміч Карпатській Україні.

Збірками на ту ціль занялися місцеві члениці У. Ч. Х.: К. Коблан, Ю. Левицька, Я. Волошин. Вони не жалували свого труду і, пішовши поміж українських громадян і бизнесменів, зібрали цю суму. Зложили по $10: В. Цап, І. Хомуся з Перт Амбою, П. і К. Чопик; по $5: Я. Олінський, Г. Євусяк, М. Клапко, О. Ліпко, С. Осціславський, П. Мелень, Л. Онуфрів, А. Коблан, С. Жуновський, Ю. Левицька, Е. Нечесний; М. Баран з Гемпстед, Г. і М. Готра, $3; П. Пацала, П. Костек, М. Трусевич, А. Керчік, А. Кулич, В. Решітник; К. К. $1.20; І. Ширович 50 ц.; М. Попик 30 ц. Разом $97.

По Службі Божій у память покійного чоловіка вдова Анна Ярмуш спросила до себе на приняття гурт українських громадян. Серед них зайшла мова про Карпатську Україну. Приявна члениця У. Ч. Х., Евдокія Волошин, піддала думку, щоби перевести збірку на визвольну боротьбу. Збіркою занялась вона сама і Теодор Кричковський. Зложили по $1: С. Е. Волошин, А. Ярмула, В. Ярмула, І. Шипян, І. Харичак, М. Вайда; по 50 ц.: М. Гузьо, П. Гузьо, С. Федейко, А. Мінтух, Т. Миколай, З. Ціцюра, В. Твардовський, Журавецька; Я. Кашуба 30 ц.: дрібними 70 ц. Разом $12. Гроші вислано через Обєднання.

М. Г.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збірка на інвалідів.

Заходом Української Стрілецької Громади, і Центрального Комітету Укр. Нац. Товариств міста Ню Йорку влаштовано 20-літні роковини української державности Західньої України. Свято відбулося 6. листопаду у Вашингтон Гай Скул в Ню Йорку. На цьому святі на зазив адв. Пізнака зложили на інвалідів по $2: о. П. Понятишин, Л. Миронюк, М. Борак; по $1: А. Костецька, М. Ковалюк, А. Мудровський, А. Ґелета, Н. А. Оноски, В. Гук, П. Слободян, К. Літвин, Е. Ляхович, Л. Безручко, Т. Шилькович, К. Берків, М. Гладун, С. Мельник, Віра Стеткевич, А. Томішак, А. Васильців, З. Чернецький, Р. Придаткевич, І. Комат, Т. Онуфрик, Зіна Лининк, А. Дусаненко, М. Ганьошин, М. Паньків, А. Куцик, М. Василюк, С. Дорош, В. Брикович, Н. Оленин, Р. Самкайло, П. Савчук, А. Сивець, Т. Гудрак, М. Пізнак, Д. Галичин, Ю. Баранюк, М. Близнак, П. Богачек, Е. Барановська, К. Мигонюк, Николяк, П. Драчук, Д. Галяк, Я. Удич, І. Пізнак, А. Багриновський, А. Борак, Л. Липецький, Р. Голембйовський, Гуляґроцький, П. Дирко, Т. Гнатів, Я. Гаврилко, Е. Леницький, В. Дирко, В. Артимовський, М. Ковалюк, М. Попіл, І. Стадник, В. Ратущний, В. Бріль, М. Гурин, Н. Берків, Т. Рапавий, І. Солтис, А. Василь, М. Борись, А. Слободян, А. Бахусович, М. О., Е. Площанська, О. Кальба, К. Добрянський, М. Р. Р., І. Ільків, М. Костерко, Н. Н.; по 50 ц.: М. Попів, К. К., Ф. С., Н. Н., Б. Вінтоняк, К. Моторна, В. Накорняк, І. Бакан, М. Коваль, Д. Помнйчук, Д. Бабинець.

Зо збірки, яка відбулася в укр прав. церкві св. Володимира при 14 вулиці, прийшло $20.23.

Укр. Стрілецька Громада оцею дорогою складає щиру подяку артистові малареві Іванові Кучмакові за безкорисне виготовлення живого образу, який був захопив публику на Листопадовім Святі.

Українська Стрілецька Громада.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори 204 відділу відбудуться в суботу, 14. січня, в годині 8:15 ввечір в гали укр. прав. громади 334 Іст 14 ул. — М. Близнак, секретар.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Бр. св. Володимира, від. 130., відбудуться в суботу, 14. січня, точно в годині 8. ввечір, в гали під ч. 30 ст Іст 7. вул. Цього року місячні збори будуть відбуватися в другу суботу кожного місяця. На річних зборах 31. грудня вибрано той самий уряд, що був минулого року. Довгуючих членів напоминається, щоб вирівняли свої залеглости. — Антін Карпович, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Тов. „Зоря", від. 69., відбудуться в суботу, 14. січня, в год. 7:30 ввечір, в гали під ч. 217-19 Іст 6. вул. Проситься всіх членів за присутність на цих зборах, бо буде рішатись дуже важна справа для тов. „Зоря". — Михайло Ликтей, секр.

СЕРАКЮЗ, Н. Й. Місячні збори Укр. Тов. Січ, від. 282., відбудуться в неділю, 15. січня, в год. 2. попол. Всі члени обовязані явитись; буде звіт контролі книжок за минулий рік. Новий уряд на 1939. рік перебере урядування. Буде теж богато інших важних справ, як злука місцевих відділів і ін. — І. Лущак.

AMBRIDGE, PA. The Ukrainian National Association Branch 34 of Ambridge, Pa., have elected officers for 1939: President — Jean P. Mattuch; Vice-President — Michael Evanitsky; Treasurer — John Geriak; Financial Secretary — Metro Zatchey; Recording Secretary — Mary Ustan; Trustees: Michael M. Mattuch and Michael Skrabut. — Metro Zatchey.

ЙОНҐСТАВН, О. Річний мітінґ Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140., відбувся 18. грудня 1938. Старий уряд здав справоздання зо свого діловодства за 1938. рік і був вибір нового уряду на 1939. рік: До уряду ввійшли: Стефан Нановський, предс.; Михайло Когут, кас.; Іван Кравець, секр. Наступний мітінґ відбудеться 15. січня 1939, в У. Н. Домі, 525 В. Рейн Ев., в годині 12:30 пополудні. Проситься всіх членів прибути на означений час. — С. Нановський, предс.; М. Когут, кас.; І. Кравець, секр.

ЙОРКВІЛ, О. Річний мітінґ Тов. ім. І. Франка, від. 77., відбудеться в неділю, 15. січня, в гали М. Йоган. На тім мітінґу контр. комісія буде здавати справоздання фінансове за 1938. рік. Є й інші справи до полагодження. На зборах 20. грудня 1938. р. був вибраний уряд на 1939. рік: Е. Яремцьо, предс.; М. Йоган, заст.; М. Йоган (мол.), секр.; П. Федаш, заст.; Й. Заяць, кас.; С. Яремцьо, заст.; Н. Зарічний і В. Яцейко, контр. книжок; С. Телевяк і А. Шкуртиас, надз. хорих. — Петро Головік, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 251., відбудуться 15. січня, в годині 12:30 пополудні, в парохіяльній школі. Проситься всіх членів на ці збори прибути й платити свої вкладки після статуту, бо така ухвала запала на річних зборах. На рік 1939. вибрано такий уряд: Юрій Блищ, предс.; Йосиф Цьобан, заст.; Микола Страп, секр. фін. і касієр; Йосиф Керик, секр. рек.; контр. комісія: Іван Жолопчук, Михайло Карась і Іван Сич; надз. хорих: Іван Бабяк, Антін Юха й Микола Пацула. — Йосиф Керик, секр. рек.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 379., відбудуться у вівторок, 17. січня, в годині 7:30 вечором, в церковній гали св. О. Николая, Оклей і Райс ул. Обовязком кожного члена є прибути на ті збори. Взивається довгуючих членів, щоби по зможности заплатили й не наражувалися на суспензу. Хто з членів має знайомих, що ще не є членами У. Н. Союзу, просимо його привести на мітінґ, а ми їх радо впишемо до У. Н. Союзу. — Томас Подола, предс.; Василь Пилипів, кас.; Андрій Боднарчук, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Тов. „Єдність", від. 163., відбудуться в неділю, 15. січня, в Клюбі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Взивається всіх членів прийти на річні збори, де буде звіт контр. комісії, а також вибір нового уряду на 1939. рік. Початок точно в 1. год. пополудні. — Уряд.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Тот. ім. Дм. Вітовського, від. 375, відбудуться в неділю, 15. січня, в год. 12:30 пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Проситься всіх членів прибути на збори і вирівняти свої залеглости. — Уряд.

ФРЕНКФОРД, ПА. Річні збори Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268., відбудуться в неділю, 15. січня, точно в 3. годині пополудні, в домі Укр. Громади, 217 Виклінґ ул. На порядку деннім буде справоздання урядників і контр. комісії з цілоо діловодства і вибір уряду на наступний рік та інші біжучі справи. Напоминаємо довгуючих членів вирівняти свої місячні вкладки, щоби не переносити на біжучий рік. Котрий член не прийде на річні збори, буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Андрієв, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, відбудуться в неділю, 15. січня в Укр. Домі, 701 Ґрін Стріт, точно в годині 1:30 пополудні. Просим, щоби всі члени як оден прибули на цей мітінґ, бо контрольори здадуть справоздання зі старого уряду, а нові урядники заберуть місце на 1939. Урядники на слідуючий рік вийшли: Н. Муляр, предс.; Н. Яцик, секр.; П. Закорчемний, кас.; контрольори: Я. Ташик, М. Іщук; надзирателі хорих: В. Федорович і М. Поросюк. — Василь Новак, заст. секр.

НАНТІКОК, ПА. Річні збори Бр. Преоб. Господ., від. 29., відбудуться в неділю, 15. січня, в 2. годині пополудні, в гали церковній. Обовязково кожний член має прийти на ці збори. Контрольори здадуть своє справоздання почім буде вибір нового уряду на 1939. рік. — І. К., секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місні збори Тов. Любов, від. 45., відбудуться в неділю, 15. січня, в годині 2. пополудні, в домі Тов. У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Пригадується членам, що річні збори рішили раз навсе покінчити з членами, котрі собі легковажать і не платять точно своїх вкладок, що вразі хороби не отримають нічого запомоги з товариської каси і будуть суспендовані з членства. Отож звертаєсь увагу, що нікому не робится ласки. Кому брак на час вкладки має прийти на збори і просити збори, щоби його справу узглядити. Проситься членів застосуватись до цеї ухвали і оминути все не потрібні клопоти. — Василь Стрековський, голова; Антін Гарасим, кас.; Теодор Малик, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Річні збори Тов. Над Збруча, від. 280., відбудуться в неділю, 15. січня, в годині 1. пополудні, в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лакавана Ев. Присутність членів обовязкова. Контроля здасть звіт і буде вибір уряду на 1939. рік. — Р. Рубльовський, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Річні збори Бр. св. Василія, від. 229., відбудуться в неділю, 15. січня, в церковній гали на 7. улиці, в годині 12., зараз по Сл. Божій. Обовязком кожного члена і члениці прийти хоч раз на рік і вирівняти свій довг, а не передавати свою вкладку іншим або заставляти урядників ходити до гавзу і колектувати. — Уряд.

МЕЙФІЛД, ПА. Від. 185 зарядив, що на 14. січня по вечірни відбудеться парастас за померлих членів відділу. Просимо, щоби всі прибули. По парастасі буде перекуска. Просим привести нових членів. — Уряд.

ДЕЛЯНО, ПА. Річні збори Запорозької Січи, від. 305, відбудуться в неділю, 15. січня зараз по Службі Божій. Просится всіх членів бути на означений час, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір нових урядників. Контроля буде здавати справоздання з розходів і приходів за 6 місяців. Повинність кождого члена бути на тих зборах і кождий член має вирівнати свої залеглости, бо жадного довгу не будеться перетягати на другий рік. Хто не вирівнає свого довгу буде суспендований, бо наша каса не в силі більше платити за членів. — М. Гентош, секретар.

ПАЛМЕРТОН, ПА. На річних зборах Бр. св. О. Николая, від. 369., вибрано новий уряд на 1939. рік: Ілько Березяк, предс.; Микола Грещишин, заст.; Олекса Патер, кас.; Михайло Куба, секр.; Гр. Березяк, заст.; контрольори: І. Климишин, Ст. Новацький, С. Деркач. Наступні збори відбудуться в понеділок, 16. січня, в годині 7. вечором, в гали церковній. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи. — І. Березяк, предс.; О. Патер, кас.; М. Куба, секр.

НОРТҐЕМПТОН, ПА. Річний мітінґ відділу 318. відбувся 25. грудня 1938., як було оголошено. На мітінґу вибрано такий уряд на 1939. рік: Анна Куштай, предс.; Юлія Сидор, заст.; Онофрей Палій, кас.; Микола Гусак, заст.; Василь Саюк, секр.; Іван Брошак, заст.; контрольори: Петронеля Маслюк і Антін Костів; надз. хорих: Паранька Дворняк до женщин, Дмитро Дробот до мужчин. Позамісцевих членів проситься звертатись у членських справах на адресу від. секр.: Wasyl Sayuk, 159 W. 16. St., Northampton, Pa.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Сестрицтва Н. З. П. Д. Марії, від. 112., відбудуться в неділю, 15. січня. Проситься всіх члени прийти на ці збори, бо є важні справи. Пригадується довгуючим, щоби не забули за свої залеглі довги, котрі залишилися зо старого року, бо котра члениця не вирівнає свого залеглого довгу цього мітінґу, то буде суспендована. Уряд на 1939. рік є: Марія Ліска, предс.; Катерина Ґабрівська, фін. секр.; Софія Лазука, кас.; Домініка Романович, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Звичайний мітінґ Тов. Українська Січ, від. 182., відбудеться в неділю, 15. січня, в 2. годині пополудні, в парохіяльній гали, 45-47 Говп Ев., Пасейк, Н. Дж. На порядку нарад важні справи. Обовязком кожного члена явитися на збори. Довгуючих членів проситься вирівняти свій довг, бо інакше будуть суспендовані. — І. Ларичко, предс.; Г. Яськів, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Укр. Січ., від. 170, відбудуться в неділю, 15. січня, в годині 6. вечером в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. На ті збори обовязком кожного члена прийти. Подається до відома, що на 1939 рік відділовий уряд позістав той самий, що був у 1938. році: Ю. Тисаровський, предс.; О. Логин, кас.; Т. Наконечний, секр. фінансовий і рекордовий. Адреса секретаря: 16 Sanford Place, Jersey City, N. J.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Місячні і заразом річні збори Бр. св. О. Николя, від. 4. відбудуться у вівторок, 17. січня, в годині 7. вечером під ч. 264 Варен ул. Проситься всіх членів прийти на означений час, щоб могти чути справоздання уряду за минулий рік і бути на виборі нового уряду на 1939 рік. — Н. Пупчик, предс.; В. Черепака, кас.; В. Глива, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Річні збори Тов. Дарахівщина, від. 275., відбулися дня 21. грудня. Збори відкрив предсідник Мих. Гречин і покликав до перепровадження зборів гр. Володимира Юркового. Секретарював Іван Микула. Предсідник покликав урядників до здавання протоколу з їх діяльности. По звітах урядників наступив звіт контрольної комісії. Зо звіту урядників і зо звіту контрольної комісії всі члени були задоволені і одноголосно крикнули слава і честь урядникам за їх працю. Наступив вибір нових урядників. Всі одноголосно згодилися на той самий уряд, що був у минулім році: Мих. Гречин, предс.; Володимир Юрків, заст.; Іван Сосульський, фін. секр.; Нестор Манорик, кас.; Софрон Рибак, рек. секр.; контр. комісія: Мих. Мельниченко і Мих. Іванчук; надзирателі хорих остаються при уряді. По вичерпанню нарад предсідник закрив збори. — С. Рибак, рек. секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Мітінґ від. 312 відбудеться в суботу, 14. січня, в годині 7:30 ввечір, в домі парохіяльним. На 1939 рік вибрано такий уряд: П. Дібайло, предс.; Марія Савчак, заст.; В. Хміль, секр. і касієр; І. Дацко і А. Гулей, контрольори; М. Полегонький, П. Овсяник і Т. Фесок, простіси. Мітінґи будуть відбуватися в другу суботу по першім. Проситься членів привести по одному членові до впису до Союзу. — П. Дебайло, предс.; В. Хміль, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219., відбудеться в суботу, 14. січня, в годині 8. вечором, в укр. прав. гали, 675 Савт 19. вул. На річних зборах члени ухвалили, що збори будуть відбуватися кожного місяця в другу суботу по першім. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до рішення. Напоминається членів платити свої місячні вкладки на зборах, бо на то є збори. — Т. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. На річних зборах Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, вибрано на 1939 рік такий уряд: Филимон Саґатий, предс.; Іван Дишевський (мол.), заст.; Микола Підгайний, кас.; Володимир Манюк, заст.; Стефан Колодруб, секр.; Михайло Колодруб, заст.; Стефан Возьний, Василь Савчук і Дмитро Вересюк, контрольори; Теодор Фотій і Іван Рудавський, надз. хорих; Йосиф Колодруб і Михайло Калнас, прапорчики. Наступні збори відбудуться в неділю, 15. січня, годині 2. пополудні, в гали парохіяльній. Обовязком кожного члена є бути на тих зборах. — Ст. Колодруб, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Річні збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 15. січня по обіді точно в 3. годині. На цих зборах буде справоздання уряду за рік 1938 і вибір урядників на рік 1939. — Іван Малицький, секр.

СТЕЙПЕЛТОН, Н. Й. Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від 211, не відбулися, як було оголошено в газеті „Свободі" в неділю, 8. січня, з причини недокінчення коляди на визволення України. Тому збори відбудуться в неділю, 15. січня, точно в годині 2:30 пополудні, в церковній галі укр. прав. громади, 35 Варен ул. Проситься всіх членів прийти на ті збори, бо маємо багато важних справ до полагодження, щоби пізніше не було нарікань. На то й є місячні збори, щоби члени зійшлися і визказали свою гадку для добра Бр. і У. Н. Союзу. — Г. Демкович, предс.; Н. Слободзян, кас.; Т. Соколовський, секретар.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Філядельфії помер у середу, 11. січня 1939. року, довголітній член У. Н. Союзу й Братства Св. Юрія, відділу 239,

АНДРІЙ ЦУПЕР.

Походив зо села Нагірні, ярославського повіту, в Галичині, де родився 26. вересня 1880. року.

До У. Н. Союзу приступив у 1917. році. Був усе щирим Союзовцем і щиро займався громадськими справами. Оставив дочку Анну.

Члени Братства постановили зібратися в пятницю, 13. січня, в 7. годині вечором на відправу по Покійному. Похорон відбудеться в суботу, 14. січня, в 9. годині рано з похоронного заведення Насевича.

Галан.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов Запорозька Січ від. 206 на своїх місячних зборах 18. грудня вибрало таких урядників на рік 1939: І. Околіта, предс.; О. Червінський, заст.; І. Кокольський, фін. секр.; Я. Процишин, заст.; В. Дудун, рек. секр.; Я. Гречух, заст.; О. Косюк, Н. Вецал і Т. Лаба, контрольна комісія; Ю. Самборський, М. Чагарин і М. Проборівський, мирові судді; Ф. Лановий, І. Стрик, І. Маленчук і І. Коцюба, надзирателі хорих; Й. Кава, кошовий; І. Паньків, бібліотекар; І. Комуніцкий і С. Герман, прапорчики; Й. Виспянський і Й. Ключевич, дверники. Наступні збори відбудуться 15. січня, в годині 1:30 пополудні, в церковній гали укр. прав. громади, Вест Скул Стріт. Проситься всіх членів прибути на ці збори конечно. Буде справоздання уряду і контр. комісії з діловодства за цілий рік. Хто має приятелів, знайомих або дітей, котрі ще не є членами, хай приведе на збори й впише в члени У. Н. Союзу. — Іван Кокольський, секр., 805 Harris Ave.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО.

(7)

Не знайшовши на землі приголомшеного Ляля Таска, Тарзан задумався. Тепер він не мав жадного сліду, ні вияснення щодо цеї цілої історії. Він вдивлявся на землю, чи не залишились там які знаки, але знаків не було. Бо це не були нетри, тільки гладка підлога. Тепер не лише пропали невідомі злочинці, що пробували його вбити, але і всі сліди за ними.

Він вийшов на коридор і почав сходами сходити вниз. За старим звичаєм, він точно оглядав усе довкруги, але не міг запримітити нічого, що навело б його на слід злочинців. Щойно тепер він бачив, що його великий досвід придатний тільки в нетрах. Серед відмінних обставин він був безрадний, як кожний інший чоловік.

Всетаки Тарзан не залишив цеї справи нерозвязаною. Вертаючись до своїх приятелів, він у серці рішив цю справу розяснити. Та заразом він рішив нічого про це не згадувати капітанові Лявакові, бо не хотів, щоб той необережним словом або ділом попсував йому пляни. Другого дня вони мали пускатися в дорогу в напрямку Бонга, а звідтам до Атару.

Гелена встала від стола і заявила, що хоче перед відїздом поробити деякі закупки. Лявак піднявся і хотів їй товаришити, але вона здержала його словами: „Я закупки все пробло сама, а чоловіків беру з собою лиш тоді, коли вони готові платити рахунки". Засміявшись, вона пустилася в напрямі ринку, чи точніше, в напрямі лапки, що вже була стовлена на неї.

В крамниці.

— Цей темний капелюшок, пані, дуже надається до вашого блідого личка.

— Я не є бліда, я тільки тепер поблідла, як почула ціну цього капелюха.